

Resursförsvär hos hund - orsaker och förebyggande

Resource guarding in dogs, causes and preventive
methods

Malin Hansi

Självständigt arbete • 15 hp
Sveriges lantbruksuniversitet, SLU
Institutionen för husdjurens miljö och hälsa
Agronomprogrammet - husdjur
Uppsala

Resursförvar hos hund – orsaker och förebyggande

Resource guarding in dogs, causes and preventive methods

Malin Hansi

Handledare:	Maria Andersson, Sveriges lantbruksuniversitet, institutionen för husdjurens miljö och hälsa
Examinator:	Anna Lundberg, Sveriges lantbruksuniversitet, Institutionen för husdjurens miljö och hälsa
Omfattning:	15 hp
Nivå och fördjupning:	Grundnivå, G2E
Kurstitel:	Självständigt arbete i husdjursvetenskap, G2E
Kurskod:	EX0865
Program/utbildning:	Agronomprogrammet - husdjur
Kursansvarig inst.:	Husdjurens utfodring och vård
Utgivningsort:	Uppsala
Utgivningsår:	2023
Omslagsbild:	CC 0
Upphovsrätt:	Alla bilder används med upphovspersonens tillstånd.
Nyckelord:	hundar, resursförvar, aggression, hundägare

Sveriges lantbruksuniversitet

Fakulteten för veterinärmedicin och husdjursvetenskap

Institutionen för husdjurens miljö och hälsa

Sammanfattning

Hundaggression är ett allvarligt problem dels i form av nedsatt välfärd hos hunden som uppvisar aggressivt beteenden, dels för omgivningen då det kan leda till bitskador på människor och andra djur. Detta gör att hundaggression är bland det farligaste problembeteende hos hundar som ägare står inför. En vanlig orsak bakom aggressivitet hos hund är resursförsvaret som innebär att hunden på olika sätt vaktar föremål, personer eller platser som har ett stort värde för hunden, t ex mat eller leksaker som hunden inte vill bli av med. Det är årligen tusentals människor som får uppsöka sjukhus i Sverige efter att de blivit hundbitna, där det år 2017 var 3 819 personer som behövde vård för sina skador orsakad av hundbett. Resursförsvaret kan ta sig uttryck som olika former av aggressiva beteenden gentemot både ägare och andra hundar. Detta har stark negativ påverkan på relationen mellan hund och ägare, samt negativ påverkan på välfärden hos andra djur som resursförsvaret riktas mot. Att leva med hund som uppvisar resursförsvaret kräver ofta avancerade kunskaper för att lösa beteendeproblematiken.

Tidigare forskning från Beaver (1982) hänvisar till att resursförsvaret beror på svaga ledare, medan nyare forskning tyder på att resursförsvaret inte har något med rangordning eller dominans att göra, snarare kan hårda metoder snarare förvärra resursförsvaret hos hunden. Syftet med den här studien var att ta reda på orsaker till resursförsvaret hos hundar samt hur man som ägare kan förebygga att beteendet uppkommer och vad man kan ta till för åtgärder om problemet väl uppstår. Vidare var syftet även att få förståelse för hur ägare upplever resursförsvaret riktat mot andra hundar eller människor. Metoden för denna studie var en enkätundersökning riktad till hundägare med hundar som uppvisade resursförsvaret. Ägarna fick svara på frågor rörande i hur stor sträckning hunden uppvisade olika typer av försvarsbeteenden och vem/vilka försvaret riktades mot. Ägarna fick även svara på frågor gällande vad som triggar hunden och hur ägaren hanterar, samt förebygger hundens resursförsvaret.

Resultatet tyder på att de flesta hundägare uppfattar att hundens resursförsvaret inte medför ett stort problem och att många vet hur de ska agera för att hunden inte ska uppvisa försvarsbeteenden, samt hur de ska agera om hunden väl uppvisar försvarsbeteendet. De flesta hundägare ansåg att det bästa sättet att hantera beteendet var genom positiv förstärkning, som att ignorera hundens beteende eller utöva byteshandel. Mat (73,64%) och föremål (59,69%) var de resurser som flesta ägare angav att deras hundar försvarade. 48,8% av hundarna riktade försvaret enbart mot andra hundar medan 38% av hundarna riktade resursförsvaret mot både hundar och människor. De främsta triggarna för hundarna var om personen/hunden försökte ta resursen från hunden (52,21%) samt om personen/hunden gick mot hunden/resursen (49,56%). Några av svaren varför ägaren trodde att hunden uppvisar resursförsvaret förklarades bland annat bero på genetik, osäkerhet, sjukdom samt att de blivit av med resurser tidigare och därmed utvecklat resursförsvaret.

Nyckelord: hundar, resursförsvaret, aggression, hundägare

Abstract

Dog aggression is a fundamental problem that can lead to bite injuries in humans, which is among the most dangerous behavior problem in dogs that owners face. The behavior is a form of aggression that has a strong impact on the relationship between dog and owner. This also has an impact on both the dog and the dog's welfare, if the dog exhibits resource guarding against other dogs. Dog bite injuries lead to hospital visits for thousands of people in Sweden each year, 3819 people needed treatment for their injuries caused by dog bites. Living with a dog that exhibit resource guarding often requires advanced knowledge to solve the problem, and in several cases needs help from professional trainers.

Previous research indicates that resource guarding is due to weak leaders, while more recent research suggests that resource guarding has nothing to do with rank or dominance, that harsh methods can worsen resource guarding in the dog. The purpose of this study was therefore to find out the cause of the resource guarding, how to prevent the behavior from occurring and to find out what measures can be taken if the problem does arise. The aim was also to gain an understanding of how the owner experiences resource guarding directed at other dogs and/or people. The method chosen for this study was a survey aimed to dog owners with resource guarding dogs. The contenders of the survey had to answer various questions to evaluate the extent to which the dog displayed diverse types of resource guarding behavior, who the defense was directed at (people and/or other dogs/animals), what triggers the dog and open questions to get an idea of how owners manage the dog's resource guarding and how they prevent it.

The result suggests that most dog owners do not perceive that the dog's resource guarding entails a major problem and that many know how prevent that the dog does not display the behavior. Most dog owners agreed that the best way to deal with the behavior was through positive methods, such as ignoring the dog or bartering. Food (73.64%) and objects (59.69%) were the resources most owners indicated their dogs defended. 48.8% of the dogs directed the defense only at other dogs, while 38% of the dogs directed the resource defense at both dogs and people. The main triggers for the dogs were if the person/dog tried to take the resource from the dog (52.21%) and if the person/dog went towards the dog/resources (49.56%). Some of the answers why the owner thought the dog showed resource guarding were explained to be due, among other things, to genetics, insecurity, illness and that they lost resources and therefore developed resource defense.

Keywords: dogs, resource guarding, aggression, dog owners

Innehållsförteckning

Tabellförteckning	6
Figurförteckning	7
1. Inledning	8
1.1 Olika typer av försvar	9
1.1.1 Rasskillnader	10
2. Syfte	11
3. Material och metod	12
4. Resultat	14
4.1 Studiepopulation	14
4.2 Resursförsvar	15
4.3 Orsaker och förebyggande åtgärder	19
5. Diskussion	24
5.1 Felkällor	25
5.2 Hållbarhetsaspekter	29
5.3 Framtida studier	30
6. Slutsatser	31
Referenser	32
Tack	34

Tabellförteckning

Tabell 1. Översikt över hundarnas åldrar.	14
Tabell 2. Översikt över vad respondenterna angav för aktiviteter som hund och hundägare ägnade sig åt.....	14
Tabell 3. Översikt över vilken uträkning (1–10) hunden uppvisar olika beteenden vid resursförsvaret.....	17

Figurförteckning

Figur 1. Fördelning i antal över hundarnas ålder när de först uppvisade tecken på resursförsvar.....	15
Figur 2. Fördelning över vad för typ av resurs hundarna försvarar.	16
Figur 3. Fördelning över hur hunden visar sitt resursförsvar	16
Figur 4. Figuren visar respondenternas svar på frågan om hundens resursförsvar kan avta/försvinna om den lär känna personen eller djuret.....	17
Figur 5. Figuren visar fördelning över vem försvaret riktas mot.....	18
Figur 6. Fördelning över vad som triggat hundarna att uppvisa olika beteenden vid resursförsvar riktat mot människor	19
Figur 7. Fördelning över vad som triggat hundarna att uppvisa olika beteenden vid resursförsvar riktat mot andra hundar/djur.	19
Figur 8. Fördelning hur många ägare som upplever att deras hunds resursförsvar har förändrats.	20
Figur 9. Fördelning hur ägaren agerar när hunden uppvisar sitt resursförsvar..	22
Figur 10. Figuren visar svar på frågan om man som ägare har försökt träna bort resursförsvaret eller ej.....	22

1. Inledning

Hundaggression är ett allvarligt problem som kan leda till bitskador på människor, vilket är bland det farligaste beteende som hundägare står inför. Främst på grund av den potentiella skadan en hund med resursförsvaret kan orsaka, men även på grund av att det kan påverka hundens välbefinnande (McGuire et al. 2020). Tusentals människor får årligen uppsöka sjukhus i Sverige efter att de blivit hundbitna, där det år 2017 var 3 819 personer som behövde vård för sina skador orsakad av hundbett (Nyheter & Buvik 2019). Resursförsvaret uppstår genom att olika former av föremål har ett värde för hunden, så som mat eller leksak som den inte vill bli av med (Jacobs et al. 2017). För att minimera risken för aggressiva beteenden vid resursförsvaret är det viktigt att hundägaren känner igen tidiga varningstecken och är medveten om vilka situationer som triggar hunden till att uppvisa aggressivt beteende (Jacobs et al. 2017). Det är ofta bristen på kunskap om hur hunden kommunicerar hos många människor som gör att uppkomsten av allvarlig aggression sker mot människor (Jacobs et al. 2017). Resursförsvaret beskrivs som en av de mest problematiska hundrelaterade beteendeproblem av djurspecialister (McGuire et al. 2020). Tami & Gallagher (2009) nämner i sin studie att många av deras deltagare hade svårt att se skillnad på aggression, självförtroende (upprätt kroppsställning, svansen upp och viftande) och leksekvenser hos hunden. Där svansrörelser hos hunden var de vanligaste indikatorerna för att tolka hundens beteende. Författarna beskriver däremot att det inte alltid går att lita på svansrörelser då många människor tolkar hundens svansrörelser fel. En hund som viftar på svansen tolkar många människor som en glad hund, vilket inte alltid stämmer (Tami & Gallagher 2009). Tidigare forskning från bland annat Beaver (1983) hänvisar till att resursförsvaret beror på svaga ledare. Tvärtemot påstår Christiansen (2007) & Siracusa (2016) att resursförsvaret inte har något med rangordning eller dominans att göra, snarare att hårda metoder kan öka resursförsvaret hos hunden. Det är viktigt att förstå att resursförsvaret är ett medfött och naturligt beteende hos hunden för att signalera dess behov till olika ting (Christiansen 2007). Christiansen (2009) menar att kunskap om resursförsvaret kan vara ett bra sätt för att förebygga att hunden visar aggression kring resurser. När man vet vilka problem som kan uppstå är det lättare att kunna använda sig av förebyggande åtgärder. Christiansen (2009) menar att det är särskilt viktigt att lära hunden från att den är valp att den aldrig behöver känna ett behov av att den måste

försvara olika föremål. Oavsett om man tränar i förebyggande syfte eller för att träna bort resursförsvaret, är det viktigt att man tränar varsamt på ett sätt där hunden aldrig provoceras och tar till med bitt eller nafsar när någon kommer för nära hundens resurs. Om hunden lär sig att människorna aldrig försöker provocera den i sitt resursförsvaret kommer försvaret eventuellt kunna försvinna helt (Christiansen 2007).

1.1 Olika typer av försvar

Resursförsvaret visar sig i form av försvar riktat mot människor och/eller riktat mot andra djur. Resursförsvaret kan uttryckas i oönskade beteenden i form av till exempel morr, utfall, nafsande ”freezing” eller bitt (McGuire et al. 2020). Jacobs (2016) definierar resursförsvaret i sin studie som att hunden uppvisar undvikande-, hotfulla- eller aggressiva beteenden för att behålla sin resurs. Oberoende vilken typ av resursförsvaret hunden har, handlar det i grund och botten om att hunden uppfattar inkräktaren som en konkurrent som vill åt samma sak som hunden finner av värde (Christiansen 2009). Resursförsvaret kan bland annat handla om matrelaterat försvar, försvar av föremål eller zonförsvaret. Försvaret kan uppstå på grund av en rad olika anledningar. Följande exempel är typiska situationer som gör att hunden kommer öka i intensiteten i sitt försvar och göra att dess försvar kommer bli större (Christiansen 2009). Vissa människor finner det roligt när en valp eller liten hund morrar i försvar över sin mat eller annat föremål och i stället för att flytta på sig fortsätter människan bete sig provocerande. En del ägare försöker lugna hunden genom att exempelvis klappa den när den morrar, andra säger till hunden skarpt genom att skälla ut eller genom fysisk bestraffning. Andra hundägare blir rädda för hunden och börjar röra sig osäkert i närheten av den när den har mat, vilket kan medföra att hunden blir mer osäker (Christiansen 2009). I boken hundars och vargars beteende av Christiansen (2009) skriver han att hunden har olika zoner den kan försvara, t.ex. individzon, kroppszon, liggplatszon och matzon. Den individuella zonen kan variera i storlek beroende på vilken situation det handlar om och kan utspela sig på olika sätt (Christiansen 2009). Om någon närmar sig hundens zongräns, inleder hunden de karaktäristiska beteendena för resursförsvaret som utvecklas i olika steg (Christiansen 2009). Kroppszonen kan till exempel vara större hos en tik som löper som då t.ex. försvarar en zon runt lyan där valparna är (Malm et al. 2010). Var gränserna går för varje hund är högst individuellt och kan vara medfött eller något som de lär sig att utveckla (Malm et al. 2010). Aggression riktad mot andra hundar är ett vanligt rapporterat problem. Hundbett kan orsaka allvarliga skador och infektioner samt påverka den bitna hundens välfärd (Casey et al. 2013). Riskfaktorer för aggression mot andra hundar är ålder, rastyp, typ av träningsmetoder som används av ägaren samt vad hunden har för användningsområde (Casey et al. 2013). Hos ägare som använder sig av

bestraffning som träningsmetod är aggression mellan hundar mer vanligt förekommande jämfört med ägare som använder positiv förstärkning (Casey et al. 2013). Aggressiva interaktioner mellan hundar kan bero på rädsla, social statuskonflikt, fysisk smärta eller andra medicinska problem. Det är dock främst den sociala statuskonflikten som innefattar att hunden kan visa resursförsvarende beteenden (Siracusa 2016). Smärta eller medicinska problem är inte direkt kopplat som en orsak till att hunden utvecklar resursförsvaret men däremot kan de förvärra beteendeproblem. Dessutom kan vissa medicinska tillstånd orsaka eller förvärra bland annat försvar av mat samt göra att hunden får större aptit (Wild et al. 2016). Vid resursförsvaret mot andra hundar kan aveln och domesticeringen medföra att hundars signaler är mindre tydliga och därmed blir det svårare för dem att kommunicera. T.ex. morfologiska förändringar, särskilt ansikte, öron, kroppshållning och svans (Feddersen-Petersen 1991; Worm Christiansen 2009). Oavsett vem resursförsvaret riktas mot kan det över tid bli mer allvarligt och resursförsvaret eskalerar ofta om ägaren bestraffar hunden (Siracusa 2016).

1.1.1 Rasskillnader

I en studie gjord av Jacobs et al. (2018) påvisades det att blandraser är mer benägna att visa resursförsvaret jämfört med renrasiga. Bland renrasiga hundar var raser avlade för vall eller vakt mer benägna att utveckla resursförsvaret jämfört med andra raser. Detta på grund av deras ursprungliga syfte vars ändamål bland annat var att vakta föremål och andra djur (Jacobs et al. 2018). Även om det finns skillnader mellan rasgrupper finns det individuella variationer inom raser, där miljö och ägarinteraktioner kan ha stor inverkan (Jacobs et al. 2018).

2. Syfte

Syftet med denna studie är att ta reda på orsaker till resursförsvaret hos hundar, hur man som hundägare kan förebygga att beteendet uppkommer och vad man kan ta till för åtgärder om problemet väl uppstår. Syftet är även att få förståelse för hur hundägare upplever hundars resursförsvaret riktat mot andra hundar och/eller människor.

3. Material och metod

Arbetet byggde på egna insamlade data i form av enkätundersökning där totalt 45 frågor lades ut på nätet, där enkäten utformades på undersökningsplattformen netigate.net. För att nå ut till så många hundägare som möjligt och därmed förhoppningsvis kunna nå ut till ägare med hund som hade resursförsvaret lades en direktmlänk till enkäten ut på 3 hundrelaterade grupper på Facebook. ”Vi som har hundar från SOS Animals”, ”Vetbase 2.0, samt ”reaktiva hundar & problembeteenden, den lades även ut på Instagram som händelse och som facebookinlägg. Dessutom skickades enkäten ut till studenter på SLU vars program var inriktat mot djur via en sändlista. Syftet bakom att enkäten lades ut på dessa forum och skickades ut till studenter var för att nå ut till så många hundägare som möjligt som kunde tänkas ha hund med resursförsvaret och därmed få in många enkätsvar. Länken till enkäten var tillgänglig från 17 april till 1 maj 2023. Eftersom studiens syfte var att ta reda på orsaker till resursförsvaret hos hundar samt hur man som ägare kan förebygga att beteendet uppkommer valdes denna metod. Enkätundersökningen riktades endast till hundägare som har hund med resursförsvaret och därför syntes det tydligt på första sidan av enkätundersökningen att den endast riktade sig till den målgruppen. Det informerades i början av enkäten att om en ägare hade flera hundar med resursförsvaret skulle de besvara enkäten flera gånger, ett svar per hund.

Frågorna i enkäten var både kvalitativa och kvantitativa. Den rörde bakgrundsinformation om hundägaren som ålder, kön, antal hundar i hushållet, om det är ägarens första hund samt användningsområde. Frågorna rörde även bakgrundsinformation om hundens kön, om den var kastrat eller intakt, ålder, ras samt hundens ålder när den först uppvisade resursförsvaret. Därefter ställdes frågor om bakgrundsinformation om resursförsvaret hos hunden, frågor som vad för typ av resurs hunden försvaret och vem försvaret riktas mot. Försvaret av mat, försvaret av föremål, försvaret av plats, försvaret av personer och försvaret av zoner var svarsalternativen för vad för typ av försvaret hunden hade. Svarsalternativen på vem försvaret riktades mot var andra hundar/djur, andra människor eller båda alternativen. Därefter ställdes följdfrågor om försvaret mot människor för att ta reda på om försvaret riktades till enskilda individer eller om det var mot alla. Som försvaret räknades undvikande beteende, stirrig och stel kropp, morringar, utfall,

bett och/eller ”annat” som ägaren i så fall fick beskriva med egna ord. Det ställdes en fråga om hunden stegvis ökar sitt sätt att visa resursförsvaret med ja/nej som svarsalternativ för att ta reda på om det fanns skillnader i beteendet mellan olika hundar. För att ta reda på hur stor uträkning som hunden uppvisade de karaktäristiska resursförsvarsbeteendena ställdes 5 frågor som ”i hur stor uträkning uppvisar din hund följande...” Där skulle ägaren svara på en skala mellan 1–10, där 1 betydde i liten uträkning och 10 betydde i stor uträkning. Därefter ställdes frågor för att få uppfattning om hur ägare hanterar hundens resursförsvaret och förebygger det. Bland annat frågor som hur stort problem ägaren uppfattar hundens resursförsvaret, om ägaren vet vad den ska göra för att inte trigga hundens resursförsvaret följt av en öppen fråga där respondenterna fick beskriva med egna ord hur de agerar för att inte trigga hunden. Dessa frågor ställdes för att bland annat få en uppfattning om vilken träningsmetod de använder då Siracusa (2016) tog upp i sin studie att bestraffning ofta gör att resursförsvaret förvärras. Slutligen ställdes frågor om resursförsvaret kunde avta/försvinna om hunden på sikt lärde känna personen/djuret som den tidigare uppvisat resursförsvaret mot och avslutades med en öppen fråga där respondenterna fick besvara med egna ord varför de tror att hunden uppvisar resursförsvaret.

Resultaten sammanställdes i undersökningsplattformen netigate.se.

4. Resultat

Enkäten fick totalt 208 svar där 72 enkätsvar var fullt kompletta med svar på samtliga frågor. De övriga 133 enkäterna saknade vissa svar vilket kan förklaras av att alla frågor inte var relevanta för alla hundägare, t ex om hunden inte visade resursförsvaret mot både människor och mot andra hundar/djur så blev en del frågor och följdfrågor obesvarade. Antalet enkätsvar redovisas för respektive fråga. Av respondenterna var 176 kvinnor (94 %), 9 män (5 %) och 3 icke binära (2 %). Det flesta var mellan 20 - 60 år, varav 43,39 % av dessa var i åldrar mellan 25–40 år. Varje enkätsvar representerade en hund med resursförsvaret.

4.1 Studiepopulation

Åldern på hundarna i studien var från 1 år till 10 år där en ålder på 1–3 år var det vanligaste svarsalternativet (tabell 1). Av hundarna som medverkade i studien var 55% hanar (n=88), 45 % tikar (n=73) och 39 % (n=63) av hundarna var kastrerade. 70 % (n=111) av ägarna skaffade hunden när den var valp. Av de som angav att de inte haft hunden från valp svarade majoriteten att hunden var 1 år eller äldre när de tog över den. I 45% (n=82) av respondenternas hushåll bodde det endast en hund, och i övriga (55%, n=99) bodde det två eller flera hundar. På frågan om nuvarande hund var ägarens första hund svarade 73 % (n=136) nej, varav 54,7 % (n=70) av de som svarat nej hade haft max 3 hundar tidigare. Störst andel av hundarna i studien aktiverades i form av promenader och godissök (tabell.2).

Tabell 1. Tabellen visar en översikt över hundarnas åldrar.

Hundens ålder	Antal (n=156)	Andel (%)
<1 år	3	1,86
1–3 år	76	47,20
4–6 år	48	29,81
7–10 år	28	17,39
>10 år	6	3,73

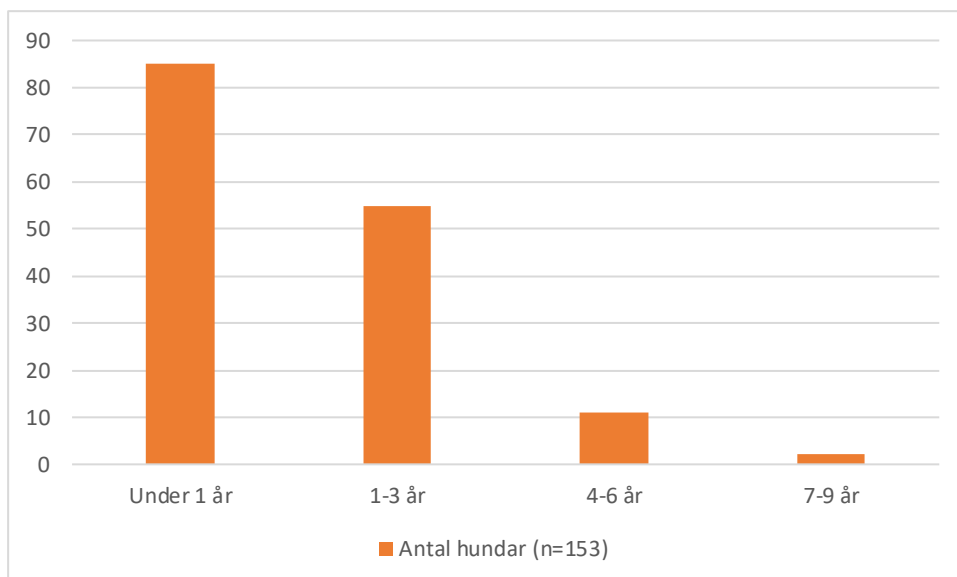
Tabell 2. Tabellen visar en översikt över vad respondenterna angav för aktiviteter som hund och hundägare ägnade sig åt. Hundägarna (n=181) kunde välja flera svar, varför totala summan är >100 %

Aktivitet	Antal hundar (n=181)	Andel (%)
Promenader	178	98,34
Godissök	133	73,48

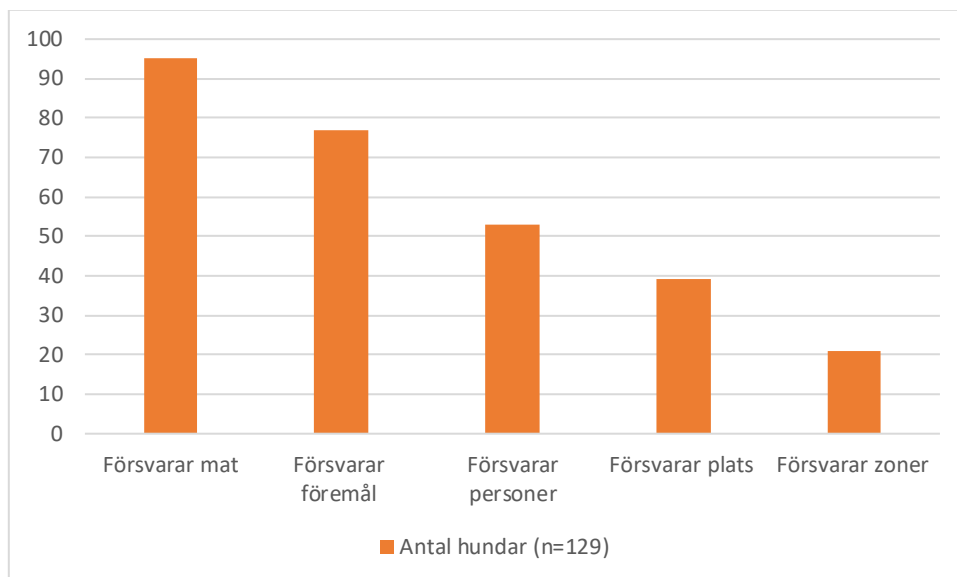
Tränar/tävlar i någon form av hundsport	74	40,88
Jogging/cykelturer	70	38,67
Viltspår/spår	61	33,70
Fjällvandring	44	24,31
Drag	41	22,65
Jakt	20	11,05
Vakt	6	3,31
Vallning	3	1,66
Tjänstehund	3	1,66

Av hundarna var 73 % (n=114) renrasiga, där det totalt var 73 olika raser. Bland angivna hundraser (både renrasiga och blandraser) var det hundraser av vallhundstyp (Border collie, Australian Shephard, Australian Kelpie) som var mest förekommande i studien (n=14) följt av Schäfer (n=10), fransk bulldogg (n=9) och Pudel (n=9).

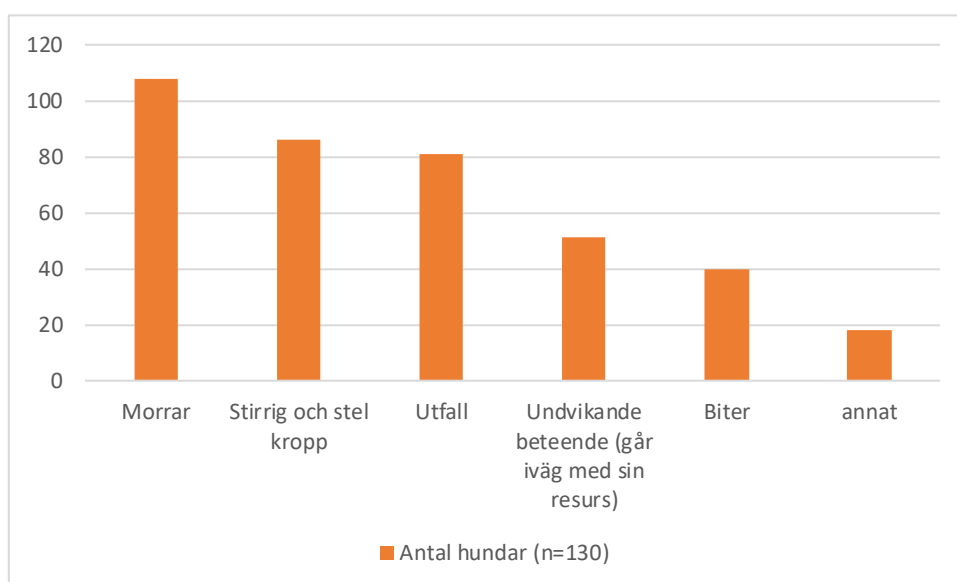
4.2 Resursförsvär

Figur 1. Fördelning i antal över hundarnas ålder när de först uppvisade tecken på resursförsvär.

Figur 2. Fördelning över vad för typ av resurs hundarna försvarar. Hundägarna (n=129) kunde välja flera svar, varför totala summan är >100 %

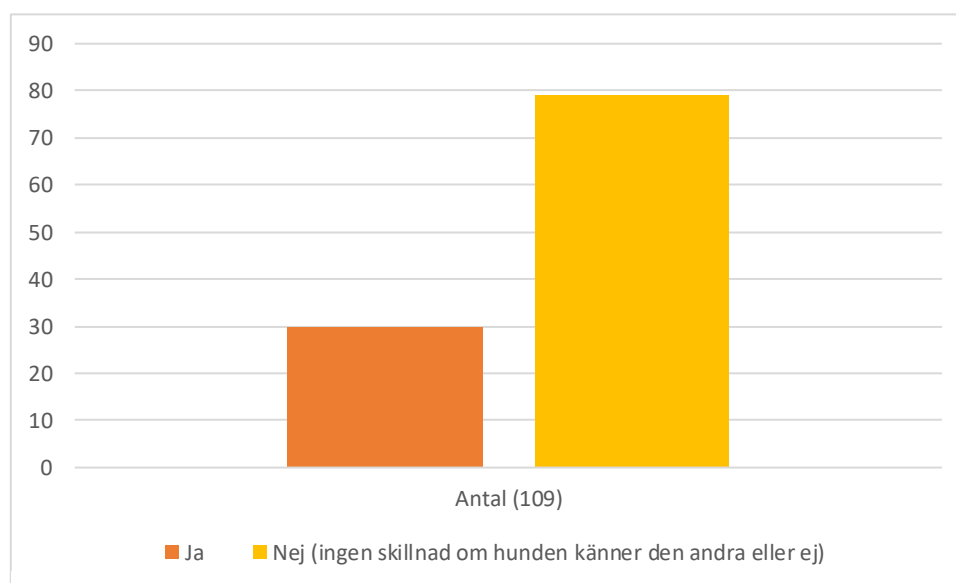
Figur 3. Fördelning över hur hunden visar sitt resursförsvar. Hundägarna (n=130) kunde välja flera svar, varför totala summan är >100 %

Beteenden som ”Morrar”, ”stirrig och stel kropp” och ”utfall” (62,31 %, n=81) var de beteenden som flest ägare svarade att hunden uppvisade (fig.3). 70 % (n=91) svarade att de upplever att hunden stegvis ökar sitt sätt att visa försvaret. Av de 18 hundägare som svarat att hunden uppvisar sitt resursförsvar på annat sätt ställdes en följdfråga där ägarna med egna ord fick beskriva hur hunden uppvisade försvaret. Bland dessa svar framkom det att hunden ”skäller” och hunden ställer sig mellan resursen och personen/djuret.

Tabell 3. Tabellen visar en översikt över vilken uträkning (1–10) hunden uppvisar olika beteenden vid resursförsvaret. Där 1 betydde litet problem och 10 betydde stort problem.

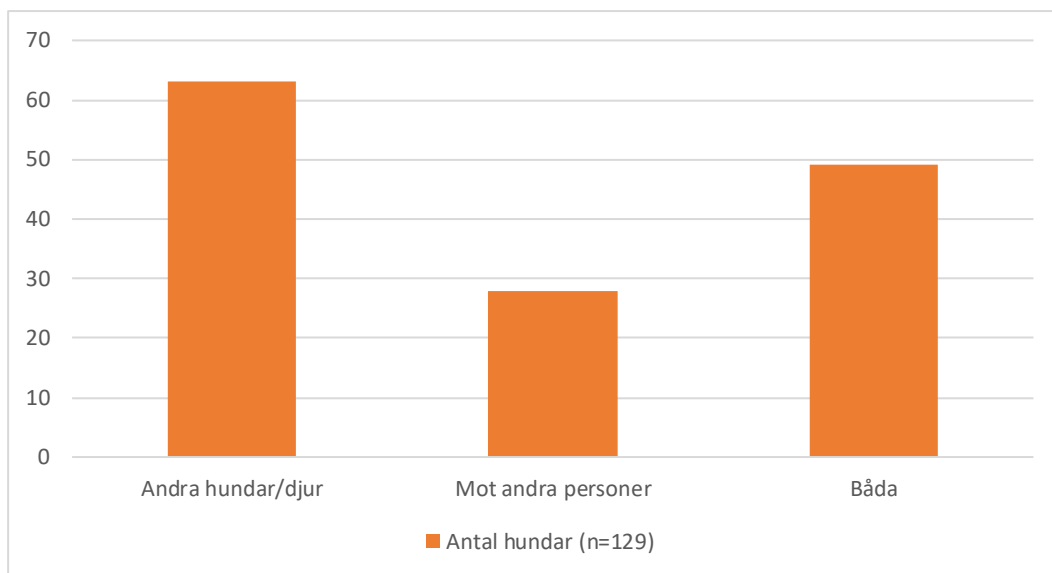
Vilken uträkning visar hunden följande:	”Undvikande beteenden” (%) (n=130)	Stirrig och stel kropp (%) (n=126)	Morrar (%) (n=126)	Utfall (%) (n=117)	Bett (%) (n=101)
1 (min)	26,92	4,76	6,35	15,38	42,57
2	16,92	14,29	15,87	16,24	19,80
3	8,46	7,94	10,32	17,09	9,90
4	10,77	7,14	7,94	7,69	2,97
5	8,46	7,94	7,94	11,11	7,92
6	4,62	8,73	4,76	5,98	4,95
7	3,85	10,32	15,08	9,40	0,99
8	10,77	12,70	14,29	9,40	6,93
9	1,54	11,90	6,35	3,42	0,00
10 (max)	7,69	14,29	11,11	4,27	3,96

På frågan ”Har din hund någon gång bitit en hund eller person på grund av försvar av resurs” svarade 52 % (n=65) ja på frågan. Varav 41 % (n=26) av ägarna svarade att den endast bitit annan hund/djur, 37 % (n=23) svarade att den endast bitit människa och 22 % (n=14) svarade att den bitit både grupperna.

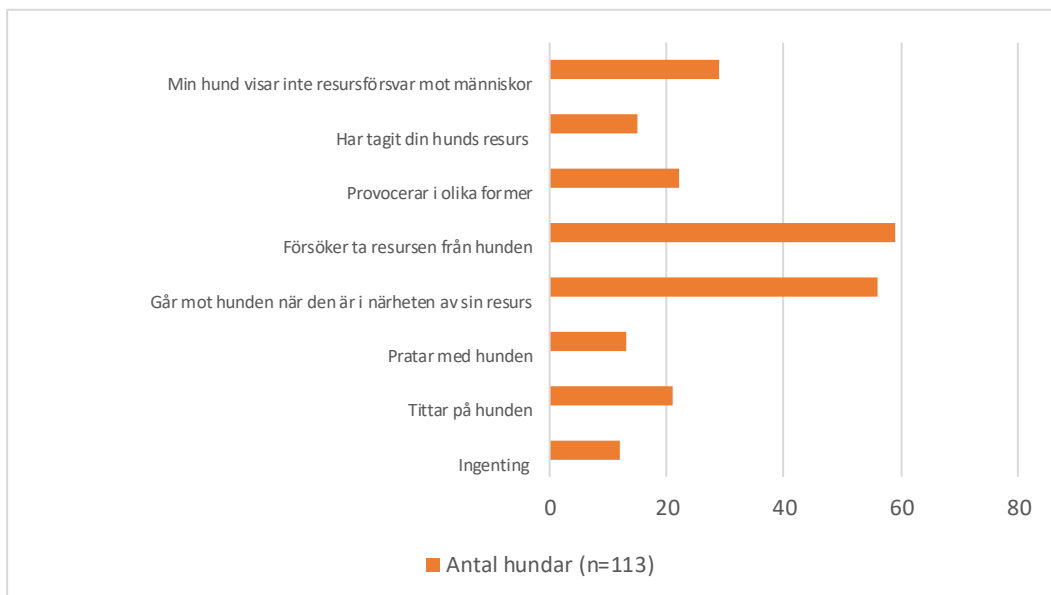

Figur 4. Figuren visar respondenternas svar på frågan om hundens resursförsvaret kan avta/försvinna om den lär känna personen eller djuret som den tidigare uppvisat resursförsvaret mot

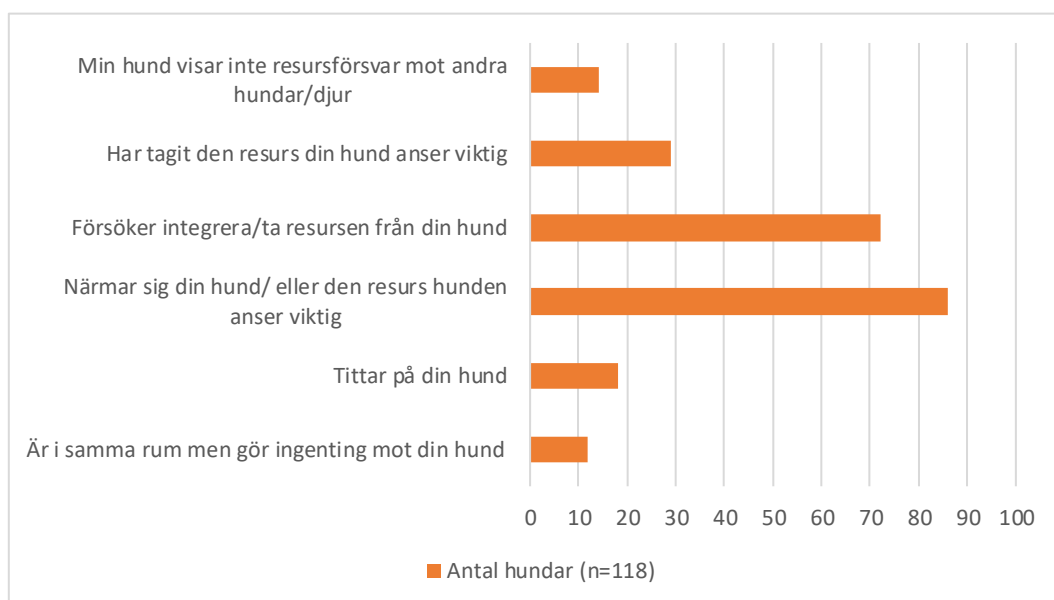
När hundägarna fick frågan "Vem riktas försvaret mot?" (fig.5) svarade de flesta att det var riktat mot andra hundar eller mot både hundar och människor. Vid försvar mot människor svarade 51 (63,75%) ägare att försvaret kunde riktas mot vilken person som helst och 22 (27,5 %) ägare att det endast riktades mot personer utanför hushållet. Försvar riktat mot endast husse, matte eller barn utgjordes av totalt 18 (22,5 %) hundar i studien, där resursförsvar riktat mot husse var det mest vanliga. Det som ansågs var mest triggande för hunden att uppvisa resursförsvar mot människor var om människan försöker ta resursen från hunden eller går mot hunden. (fig.6). De största triggererna för hunden att uppvisa sitt resursförsvar mot andra hundar var liknande svaren som var mest triggande mot människor (fig.7)

Figur 5. Figuren visar fördelning över vem försvaret riktas mot. Hundägarna (n=129) kunde välja flera svar, varför totala summan är >100 %

Figur 7. Fördelning över vad som triggat hundarna att uppvisa olika beteenden vid resursförsvar riktat mot människor. Hundägarna (n=113) kunde välja flera svar, varför totala summan är >113

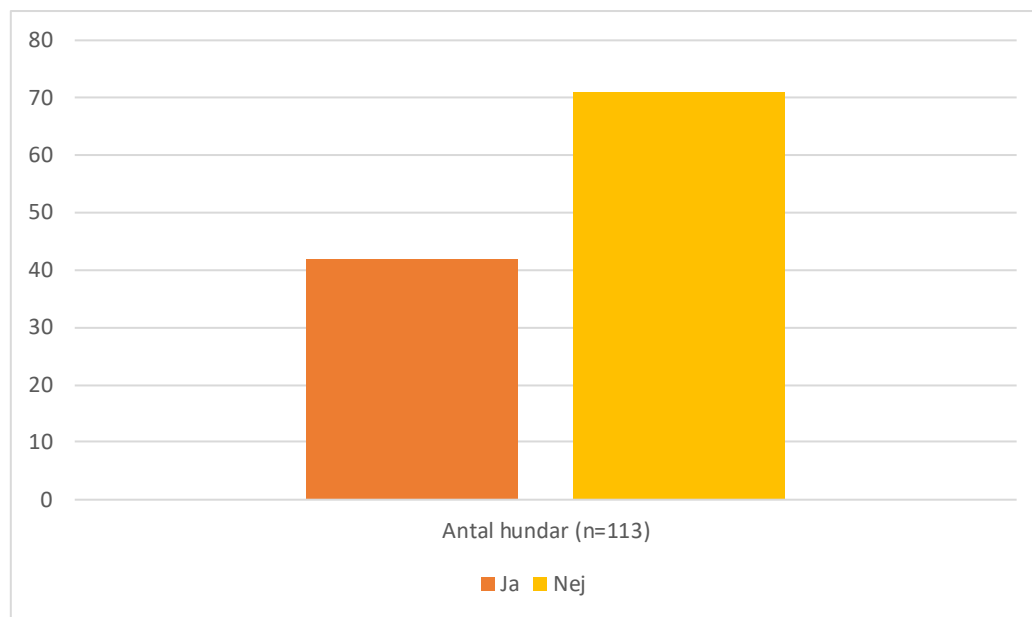

Figur 6. Fördelning över vad som triggat hundarna att uppvisa olika beteenden vid resursförsvar riktat mot andra hundar/djur. Hundägarna (n=118) kunde välja flera svar, varför totala summan är > än antalet hundar

4.3 Orsaker och förebyggande åtgärder

På frågan "hur stort problem upplever du att din hunds resursförsvar medför?" fick respondenterna rangordna sitt svar mellan 1–5 där 1=inget problem och 5=stort problem. 64 % av ägarna svarade mellan "1–2", alltså relativt litet problem. Medan

23 % svarade ”3” och 13 % svarade ”4–5” och ansåg att deras hunds resursförsvår upplevdes som ett stort problem.

Figur 8. Fördelning hur många ägare som upplever att deras hunds resursförsvår har förändrats.

Frågan om ägaren upplever att sin hunds sätt att uppvisa resursförsvår har förändrats (fig.8) följdes av en följdfråga där de fick svara på vad de tror har lett till förändringen. Majoriteten av svaren antydde att hunden blivit lugnare. De som antydde att det blivit värre beskrev det som att med ökad ålder, eller att de inte uppfattat hundens signaler gjort att resursförsvåret förvärrats. Några av svaren i denna fråga lyder som följer;

”När han var liten visade han inget resursförsvår och kunde dela ben och mat med andra hundar. Jag missade nog att han visade signaler på att han ville att jag skulle hjälpa honom att få behålla dem, så nu känner han att han måste skydda dem på egen hand.”

”I början gjorde han små utfall nästan direkt. Nu har vi trappat ner det till att han bara morrar, och ibland bara spänner sig. Det är bara matte och husse som måste bli bättre på att se det sistnämnda, inte alltid så lätt.”

”Det är oklart möjligen erfarenheter som hunden uppfattat att vissa sätt är mer effektiva att skrämmas för att få behålla sin resurs”

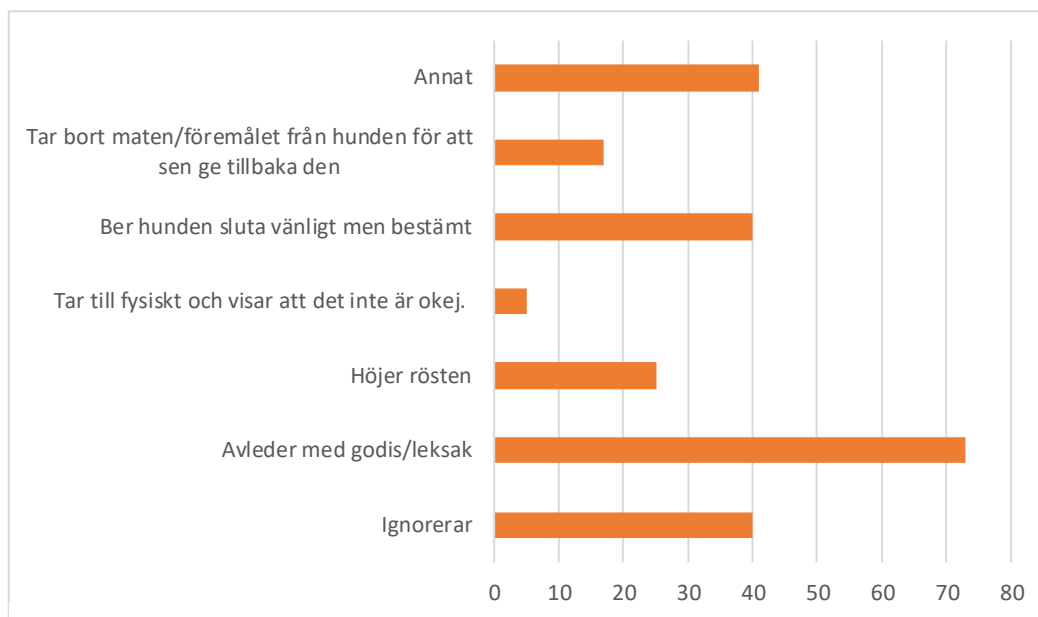
94 % (n=113) av ägarna svarade att de vet hur de ska agera för att inte trigga hundens resursförsvår. 115 ägare svarade på en följdfråga hur de agerar. Majoriteten av respondenterna svarade att de undviker de situationer som de vet triggar hunden. De låter hunden vara ifred vid t.ex. mat och tuggben. Vid resursförsvår mot andra hundar svarar de flesta att de sårar på hundarna vid t.ex. utfodring för att undvika att situationen uppstår. Även att de plockar bort föremål

där det kan uppkomma en konflikt om de t.ex. får besök. På frågan ”Hur agerar du när din hund uppvisar resursförsvaret” var det totalt 199 svar, där ägarna beskriver att utföra byteshandel var det vanligaste agerandet. Därefter ”ignorerar” och ”annat” som båda två hade fått ca 40 svar (fig.8). Av hundägarna svarade 74 (63 %) personer att de upplever att deras sätt att agera får hunden att sluta uppvisa resursförsvaret, varav 5 personer (4 %) svarade nej och 41 (35 %) personer svarade ”ibland”. En följdfråga ställdes för de som svarat ”annat” på frågan om hur de agerar när hunden uppvisar resursförsvaret, där de fick beskriva hur de agerar. De flesta av svaren var en djupare beskrivning hur de exempelvis gör vid byteshandel, ignorans etc. Andra svar var att hur de agerar beror på situationen. Några av svaren i denna fråga lyder som följer;

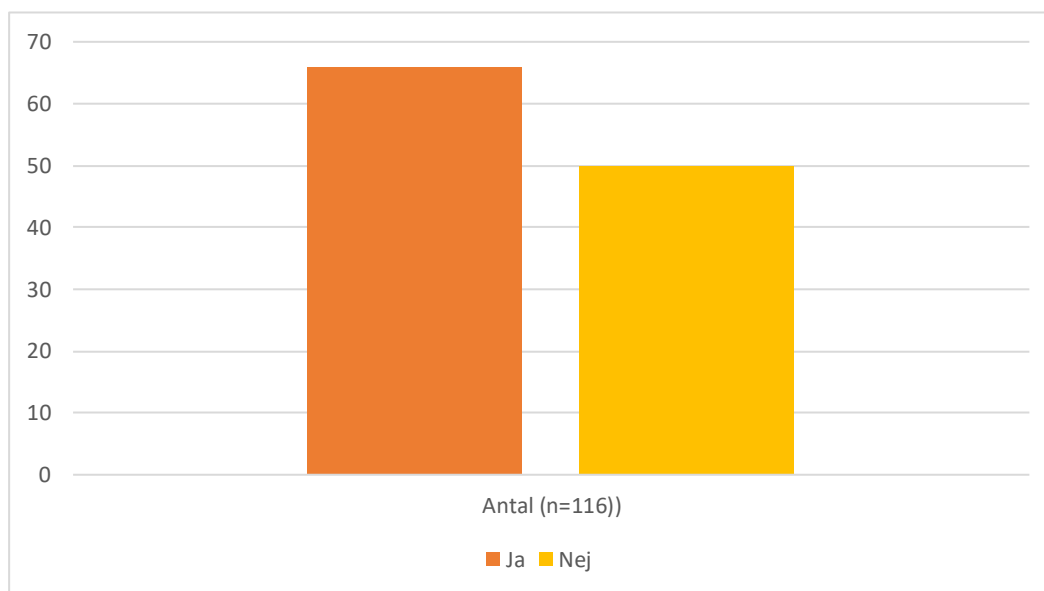
”Vi ignorerar hunden, men viktigt att påpeka är att vi inte fortsätter med situationen (ex: plats i soffan. Då när han börjar morra så ignorerar vi honom, men vi fortsätter INTE att sätta oss ner, utan vi lämnar honom helt för sig själv. Sen lockar vi bort med godis/leksaker)”

”Avbryter den andra hunden innan min hund hinner bli ”upprörd”. Om jag inte hinner och han börjar morra plockar jag bort maten snabbt och ber båda att ”gå i väg” eller ”gå och lägga sig”.”

”Lockar bort hunden från resursen med gott, lägger sen resursen på lugnare ställe där hunden inte blir störd.”

Figur 10. Fördelning hur ägaren agerar när hunden uppvisar sitt resursförsvaret. Hundägarna (n=119) kunde välja flera svar, varför totala summan är högre än antalet hundar.

Figur 9. Figuren visar svar på frågan om man som ägare har försökt träna bort resursförsvaret eller ej.

Av de som svarade ”ja” på frågan om de försökt träna bort resursförsvaret (fig.10) svarade 54 (74 %) av totalt 73 att de upplever att träningen gett resultat. Slutligen ställdes en öppen fråga där hundägaren fick svara på frågan ”varför tror du att din hund uppvisar resursförsvaret?”. Några av respondenterna ansåg att det beror på hundens genetik, osäkerhet hos hunden, att hunden har utvecklat resursförsvaret efter sjukdom samt att de blivit av med resurser och därför utvecklat resursförsvaret. Några av svaren i denna fråga lyder som följer;

”Beteendet ignorerades i början (uppvisade redan som valp vid 8–9 veckor), i stället för att träna började vissa personer i hemmet ta ifrån mat/leksaker/tuggben när han reagerade och markerade vilket ledde till att det eskalerade. Vi fick sedan även reda på att hunden mådde väldigt dåligt och hade kroniskt ont vilket jag antar förvärrade beteendet ytterligare och gjorde så hundens reaktioner blev väldigt extrema”

”Jag som ägare är osäker”

”Visade sig redan som valp alltså från 8 veckor. Medfött och därefter inte lämpar sig att leva i flock med andra hundar. Behov att vara ensamhund”

”Han vill behålla saker som har värde för honom, tänker att det är en helt normal överlevnadsinstinkt.”

”Jag kände inte till resursförsvaret när hon var valp och tog helt sonika saker ifrån henne som hon inte skulle ha, utan att ge något i utbyte.”

”Kombination av gener och att man som ägare lyckats förstärka det någon gång, genom att tex tagit något från honom.”

5. Diskussion

Syftet med studien var att undersöka orsaker till resursförsvaret hos hundar, hur man som hundägare kan förebygga att beteendet uppkommer och lösa problem om de väl uppkommer. Syftet var även att få förståelse hur hundägare upplever resursförsvaret riktat mot andra hundar eller människor. Att förstå och belysa möjliga faktorer som påverkar resursförsvaret hos hundar, möjliggör även förebyggandet. Resultatet tyder på att de flesta hundägare upplever att hundens resursförsvaret inte medför ett stort problem och att många vet hur de ska agera för att hunden inte ska uppvisa resursförsvarets beteende, samt hur de ska agera om hunden väl uppvisat beteendet. De flesta hundägarna hanterade det uppvisade resursförsvaret genom att ignorera beteendet eller utföra byteshandel. Mat och föremål var de resurser som hundarna främst försvarade och störst andel av hundarna riktade försvaret mot andra hundar. De största triggarna för hundarna var om någon försökte ta resursen eller närma sig hunden/resursen. Varför hunden uppvisar resursförsvaret förklarades bland annat bero på genetik, osäkerhet, sjukdom samt okunskap från ägarna.

Studien baserades på en enkät som bestod av både kvantitativa och kvalitativa frågor. Då några av frågorna presenterades med svarsalternativ som kan översättas till siffror blev det därmed möjligt att analysera resultatet kvantitativt med medelvärde. För att förstå hur hundägare upplever resursförsvaret hos sina hundar ställdes även några kvalitativa frågor där hundägarna fick besvara frågorna med egna ord. Kvalitativa frågor ställdes för att kunna få en beskrivande samt djupare tolkning (Danielson 2012) från hundägarna.

5.1 Felkällor

Enkätens utformning hade några brister men fungerade i det stora hela som tänkt. Det fanns bland annat två frågor som kunde ha formulerats tydligare. Dessa frågor tolkades relativt lika av respondenterna då de två olika frågorna fick liknande svar. ”Beskriv vad du gör för att inte trigga din hunds resursförsvaret” och ”Om du svarade annat på förra frågan. Beskriv hur du agerar” Där den sistnämnda frågan var en följdfråga på frågan ”Hur agerar du när din hund uppvisar resursförsvaret?” där ”annat” var ett av svarsalternativen. Dessa frågor hade kunnat förtydligas ytterligare för att hundägarna skulle förstå att den ena frågan syftade på vad ägaren gör för att hunden inte ska uppvisa resursförsvaret medan den andra handlade om hur ägaren agerar när hunden väl uppvisar beteendet. En annan del som angavs i enkäten var ”zonförsvaret” som är en typ av resursförsvaret som kan vara svårt att avläsa om hundens beteende handlar om zonförsvaret eller någon annan form av aggressivitet.

De besvarande av enkäten kan anses som ett riktat urval och inte slumpmässigt då det framgick att enkäten riktade sig till ägare som hade hundar med resursförsvaret, och därmed lockade till sig hundägare som upplevt resursförsvaret. Men då syftet med studien inte var att ta reda på hur stor andel hundägare som upplevt resursförsvaret utan att ta reda på orsaker till resursförsvaret, hur ägarna hanterar resursförsvaret samt deras upplevelser om det så anses den valda metoden rätt för studiens syfte. Däremot kan det möjligen finnas många ägare som inte vet vad resursförsvaret är fast deras hundar har det och de svarade troligtvis inte på denna enkät. Där skulle en annan rubriksättning kunna locka till sig fler hundägare vars hundar har resursförsvaret. En komplettering till enkäten skulle kunna ha utförts, till exempel en intervju med hundägare eller hundtränare innan enkäten skickades ut för att få en djupare förståelse samt kunna justera enkätens frågor. Trots tydligheten om vilka respondenter som söktes till enkäten är nackdelen att det inte går att säkerställa att alla som svarat faktiskt har hundar med resursförsvaret samt att de svarar sanningsenligt. En annan brist med vald metod är att det är svårt att dra slutsatsen att alla hundägare är införstådda, hanterar och tolkar hundens uppvisade beteende rätt samt att veta om hundens uppvisade beteenden handlar om resursförsvaret eller något annat. Ett exempel på ett beteende som kan vara svårt att veta om hundägarna tolkar beteendet rätt eller ens uppfattar beteendet är ”undvikande beteende”, då det är ett beteende som kan vara lätt att missa. En faktor som dock kan påvisa att flera av ägarna faktiskt var pålästa samt väl införstådda i deras hundars resursförsvaret var att många ansåg att de kunde hantera hundens resursförsvaret. Dessutom uppgav större delen av hundägarna att de haft minst en hund innan nuvarande, därav har de troligtvis tidigare generella kunskaper om hundar.

Det var störst andel renrasiga hundar i studien. Hundraser av vallhundstyp, både renrasiga och blandraser var mest förekommande raserna i studien. Dock utgjorde de endast 14 % av det totala antalet hundar. Raser av vallhundstyp följdes av schäfer (n=10) och därefter fransk bulldogg (n=9) och pudel (n=9). I denna studie var renrasiga hundar med resursförsvaret mest förekommande vilket är annorlunda jämfört med en studie utförd av Jacobs et al. (2018) som såg att blandraser var mer benägna att visa resursförsvaret jämfört med andra raser. Däremot anger de i studien att raser inom vallhundar, vakthundar och brukshundar kan vara mer benägna att utveckla resursförsvaret. Detta på grund av deras ursprungliga syfte vars ändamål var att vakta föremål och andra djur. Border collie, Australian Shephard, Australian Kelpie och Schäfer räknas alla in i grupp 1 på Svenska kennelklubbens hemsida där alla hundar inom gruppen är hundar som ursprungligen använts för att valla eller vakta boskap (Svenska Kennelklubben 2023). Fransk bulldogg och pudel tillhör både rasgrupp 9 på SKK vilket är raser som är framavlade för sällskap lång tid tillbaka (Svenska Kennelklubben 2023). Sällskapshundar är enligt Jacobs et al. (2018) mindre benägna att utveckla resursförsvaret jämfört med andra grupper. McGuire (2019) kom däremot fram till i sin studie att resursförsvaret var vanligare hos små samt stora hundar jämfört med medelstora hundar. Det skulle kunna förklara varför fransk bulldogg och pudel låg högt bland angivna raser i studien. Fransk bulldogg och pudel utgjorde dock tillsammans endast 11,5 % av alla svaranden på frågan om ras. Därmed är det inte möjligt att dra några slutsatser angående rasbundet resursförsvaret då det var för få hundar inom varje ras.

I studien var lite mer än hälften hanar och 39 % av hundarna (oavsett kön) var kastrerade, alltså var majoriteten intakta. I en studie av Casey et al. (2014) om aggression riktad mot människor kom de fram till att kastrerade tikar hade en minskad risk för aggression jämfört med andra grupper, samtidigt hittade McGuire (2019) att kastrerade tikar och hanar samt kastrerade hanar var mer benägna att uppvisa resursförsvaret. En förklaring till att kastrerade hundar var mer benägna till resursförsvaret angavs vara för att många hundar kan ha kastrerats efter att de uppvisat resursförsvaret (McGuire 2019). Resursförsvaret hos hundarna i studien var vanligare hos de som var äldre än 1 år. Enligt McGuire (2019) är det vanligare med resursförsvaret hos vuxna (> 1 år) och äldre (> 8 år) jämfört hos yngre hundar (<1 år). Däremot svarade 56 % av hundägarna i denna studie att hunden var under 1 år när den först uppvisade tecken resursförsvaret. En förklaring till varför resursförsvaret är vanligare hos hundar över 1 år skulle kunna förklaras med att det helt enkelt finns fler hundar över det åldersspannet.

De mest förekommande beteenden som hundägarna upplevt vid resursförsvaret var att hunden uppvisade beteenden som ”Morrar”, ”stirrig och stel kropp” och ”utfall”. Varav majoriteten av ägarna ansåg att den största triggern för hunden att uppvisa försvaret (oavsett mot person/hund) var om individen närmade sig hunden eller försökte ta resursen från den. Att inte avlägsna morrande hundar från situationen när beteendet uppstår, eller inte låta dem vara ifred vid det uppvisade beteendet innebär en förhöjd risk för att hunden tar till med bett. Dessutom ökar även risken för att hunden biter om man inte tillåter hunden att morra (Messam et al. 2008). Enligt ägarnas svar innebär avlägsning att de ignorerar hunden genom att ge den utrymme, utföra byteshandel eller ber den gå i väg. Vissa av hundägarna angav att om en kritisk situation uppstår, till exempel om det blivit slagsmål mellan två hundar försöker ägarna bara sära på hundarna. Att låta hunden vara i fred eller utföra byteshandel kan därför antas ha störst inverkan innan situationen eskalerat. Då 52 % av hundägarna uppgav att deras hund någon gång bitit en hund eller person på grund av sitt resursförsvaret kan det antas att ägaren/annan person inte uppfattat signaler i tid innan det eskalerat i bett.

Majoriteten av hundägarna (70 %) svarade dessutom att de upplever att hunden stegvis ökar sitt sätt att visa resursförsvaret på vilket skulle kunna förklaras som det Messam et al. (2008) angav i deras studie, att man inte har avlägsnat hunden eller inte låtit den vara ifred när situationen uppstår. Dessutom kan det även vara många beteenden hunden uppvisat innan beteendet trappas upp och blir mer utåtagerande, till exempel ”stirrig” och stel kropp som är ett av de första stegen inom resursförsvaret hunden uppvisar (Christiansen 2009), ett beteende som ägaren eventuellt inte uppfattat. Dessutom nämnde några av hundägarna att de upplever att hundens resursförsvaret förvärras, vilket bland annat berodde på bristande kunskap och att de missat att hunden visat signaler. Vilket styrks av Tami & Gallagher (2009) där det var många av deltagarna i deras studie som hade svårigheter framför allt att läsa av svansrörelser korrekt, främst var det många deltagare som hade svårt att se skillnad på bland annat aggression och lek. Därför är det även viktigt att hundägare lär sig tyda andra kroppssignaler som kan indikera på resursförsvaret hos sina hundar, till exempel öron, kroppshållning och ögon för att inte missa eller missförstå signaler. De flesta hundägare upplevde hundens resursförsvaret som ett litet problem och att de visste hur de ska hantera hundens resursförsvaret. Några hundägare nämnde att hunden hade blivit lugnare med sitt resursförsvaret, bland annat för att ägarna fått mer kunskap om problemet och blivit bättre på att läsa hundens signaler. Trots att 94 % av hundägarna upplevde att de vet hur de ska hantera hundens resursförsvaret var det 36 % som ansåg att de upplever att resursförsvaret medför en begränsning i vardagen. En förklaring skulle kunna vara att hundägare överskattar sin egna förmåga att läsa av samt hantera hundens beteende. En annan förklaring kan vara att ägarna upplever att de kan hantera hundens resursförsvaret även fast det fortfarande anses som ett

problem. Till exempel att hundägarna behöver begränsa hunden när den umgås med andra hundar, ägarna vet hur de ska hantera att resursförsvaret inte uppstår samtidigt som det kan finnas en önskan att ha en ”problemfri hund”. Några faktorer som några hundägare ansåg hade medfört att hundens försvar hade förvärrats var pga. ålder smärta och sjukdom. Smärta och sjukdom som orsak till resursförsvaret påvisades även i en studie av (Siracusa 2016), där just aggressiva interaktioner mellan hundar kunde bero på fysisk smärta.

Det var vanligt att hundarna främst uppvisat resursförsvaret mot andra hundar och djur då 68 % av ägarna uppgav att deras hundars försvar främst riktades mot andra hundar och ca 38 % mot både människor och hundar. Då 74 % av hundarna hade matrelaterat resursförsvaret och 60 % om saker/föremål kan dessa typer av resursförsvaret anses vanligaste. Orsaken till att resursförsvaret kopplat till mat var vanligast skulle kunna förklaras genom att mat kan anses som den viktigaste resursen då den är livsnödvändig för hundar. Det var en hundägare i studien som angav att deras hund hade utvecklat resursförsvaret mot andra hundar efter att den hade varit på hunddagis, där ägaren misstänkte att hunden utvecklat resursförsvaret för att den antagligen blivit fråntagen resurser från andra hundar, vilket låter som en trolig anledning. Orsaker till att försvaret om olika resurser är olika vanligt har troligtvis att göra med det hunden finner av värde i samband med att den lärt sig att den behöver försvara dessa för att inte bli fråntagen dem. Zonförsvaret var den form av försvar som minst antal hundar uppvisade, vilket skulle kunna förklaras av att zonförsvaret är mindre vanligt förekommande eller att det missas pga att det kan vara svårt att avgöra om det handlar om just zonförsvaret, annan typ av resursförsvaret eller någon annan form av aggressivitet.

För att inte trigga hundens resursförsvaret svarade majoriteten av hundägarna att de undviker situationer som kan trigga hunden. Exempelvis låter hunden vara ifred med sin resurs vid ex. mat, tuggben eller andra föremål. Samt att de plockar bort föremål vid besök där de vet med sig att det kan uppkomma konflikt. Om hunden väl uppvisat resursförsvarets beteenden svarade de flesta hundägare att de ignorerar hunden och låter den vara ifred, ber hunden sluta och/eller utför byteshandling i form av att ge godis mot att de får ”resursen”. Detta är framgångsrika metoder som stöds av Christiansen (2009) som påvisade att om hunden lär sig att den aldrig blir provocerad i sitt resursförsvaret kommer försvaret eventuellt kunna försvinna helt. Ägarnas förklaring till varför de tror att deras hundar har resursförsvaret förklarades bland annat som genetik, medfött, naturligt beteende, osäkerhet hos hunden, okunskap, sjukdom samt att den utvecklat beteendet efter att den blivit av med resurser. Eftersom resursförsvaret enligt Christiansen (2009) är ett naturligt beteende som alla hundar kan lära sig att utveckla, kan det antas att det är en blandning mellan arv och miljö som medför att vissa hundar utvecklar

resursförsvar. Med miljö menas faktorer där människor eller andra hundar/djur har agerat på så sätt att hunden utvecklats en rädsla att bli av med sina resurser och därmed lärt sig att den behöver försvara dem. Med arv syftas det på faktorer som naturligt beteende och genetik.

5.2 Hållbarhetsaspekter

Det är många ägare vars hundar med beteendeproblem som känner stor psykisk påfrestning, många känner känslor som sorg, irritation och oro på grund av hundens beteende (Buller & Ballantyne 2020). En lösning på beteendeproblemet hos hundarna skulle kunna vara att ta hjälp av en kunnig hundtränare för att lära sig att hantera hundens beteendeproblematik (Harris et al. 2019). Däremot är det många hundägare som upplever att kostnaderna för eventuella hundtränare och hundkurser är något som hundägarna inte alltid har råd eller tid med. På grund av okunskap hur ägarna ska hantera problemet kan det medföra att hundarna omplaceras eller avlivas (Harris et al. 2019). För hundar som uppvisar resursförsvar kan det vara oerhört stressande att behöva känna ett behov av att försvara resurser för att inte bli av med dem. Men det kan även anses som ett välfärdsproblem för de som drabbas på grund av resursförsvaret. Vid resursförsvar mot andra hundar kan det medföra att den andra hunden succesivt blir mer rädd och försiktig, framförallt kring hunden med resursförsvar (Siracusa 2016). Människorna i hundens närhet kan också drabbas, många blir osäkra och kan dessutom bli rädd för hunden (Christiansen 2009).

För att uppnå ett hållbart hundäggande är det därmed viktigt att vara beredd på att investera både tid och pengar för att kunna förebygga och hantera hundens problembeteende, både för hundens och ägarens välmående. Hållbart hundäggande i kombination med samhällets negativa syn på hundar med problembeteendet gör det av stor vikt att vad som anses acceptabelt förändras. Att förändra en hund som uppvisar problembeteenden är ofta en lång process och då många anser att dessa ägare inte är kunniga nog att ha hund (Mikkola et al. 2021) är det av stor vikt att samhället blir mer accepterande.

Slutligen kan val av foder vara en generell miljömässig faktor som anses viktig för att uppnå ett hållbart hundäggande. Olika foderkomponenter kan ha en stor miljöpåverkan (Pedrinelli et al. 2022). Det är viktigt att välja hundfoder som uppfyller hundens näringsbehov samtidigt som man ser över sin hunds klimatavtryck i och med klimatförändringarna som råder (Martens et al. 2019).

5.3 Framtida studier

Mer forskning inom ämnet resursförsvaret behövs. Det skulle vara intressant att se forskning om vilken inverkan hundens genetik har på beteendet, speciellt fokus på hundarna i rasgrupp 1 hos Svenska kennelklubben. Det var flest hundägare med hundar tillhörande rasgrupp 1 (Svenska kennelklubben) som deltog i denna studie, men inte tillräckligt många hundar från den gruppen för att kunna dra en slutsats om resursförsvaret är mer benäget hos de raserna. Därmed skulle det vara intressant att se hur utbredd resursförsvaret är hos de raserna. Dessutom skulle det vara intressant om det forskades om eventuella orsaker varför resursförsvaret främst är riktat mot andra hundar. Vad är det som medför att hundar försvarar resurser gentemot andra hundar i större utsträckning än mot människor? För att få fram ett trovärdigt resultat hade det behövts utföras en studie där det är hundar som medverkar i studien, där man objektivt kan kontrollera hur hundarna integrerar med varandra och vad det är som gör att de utvecklar resursförsvaret. Däremot skulle det behövas en kontrollgrupp även med människor i studien för att kunna utesluta slumpmässiga faktorer.

6. Slutsatser

De flesta hundägarna i denna studie upplever inte att hundens resursförsvaret medför ett stort problem. Många beskrev det som att de vet hur de ska agera för att hunden inte ska uppvisa försvarsbeteenden samt hur de ska hantera hunden när beteendet väl har uppvisats. Orsakerna bakom kan vara många, bland annat var det hundägare som ansåg att resursförsvaret hos hunden hade förstärkts på grund av okunskap, att resursförsvaret var medfött samt pga. sjukdom eller smärta. De flesta hundägare uppgav i sina svar om att det bästa sättet att hantera situationen var att ignorera hunden eller utöva byteshandel. Dessutom kan slutsatsen dras att fler hundägare skulle behöva ökade kunskaper om resursförsvaret för att bland annat inte förvärra beteendet, då det var många i den här studien som angav att de har/haft svårt att läsa hundarnas signaler i tid.

Referenser

- Beaver, B.V. (1983). Clinical classification of canine aggression. *Applied Animal Ethology*, 10 (1), 35–43. [https://doi.org/10.1016/0304-3762\(83\)90110-4](https://doi.org/10.1016/0304-3762(83)90110-4)
- Casey, R.A., Loftus, B., Bolster, C., Richards, G.J. & Blackwell, E.J. (2013). Inter-dog aggression in a UK owner survey: prevalence, co-occurrence in different contexts and risk factors. *Veterinary Record*, 172 (5), 127–127. <https://doi.org/10.1136/vr.100997>
- Casey, R.A., Loftus, B., Bolster, C., Richards, G.J. & Blackwell, E.J. (2014). Human directed aggression in domestic dogs (*Canis familiaris*): Occurrence in different contexts and risk factors. *Applied Animal Behaviour Science*, 152, 52–63. <https://doi.org/10.1016/j.applanim.2013.12.003>
- Christiansen, F. (2009). *Hundars och vargars beteende*. 1. uppl. Skara: K.Malm Tanke i Tryck. [2023-04-13]
- Danielson, E. (2012). Kvalitativ innehållsanalys. Studentlitteratur. 329–343. <https://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:miun:diva-18238> [2023-05-10]
- Harris, L., Durston, T., Flatman, J., Kelly, D., Moat, M., Mohammed, R., Smith, T., Wickes, M., Upjohn, M. & Casey, R. (2019). Impact of Socio-Economic Status on Accessibility of Dog Training Classes. *Animals: an Open Access Journal from MDPI*, 9 (10), 849. <https://doi.org/10.3390/ani9100849>
- Hundraser | Svenska Kennelklubben* (u.å.). <https://skk.se/sv/hundraser/?group=1> [2023-05-11]
- Jacobs, J.A., Coe, J.B., Pearl, D.L., Widowski, T.M. & Niel, L. (2018). Factors associated with canine resource guarding behaviour in the presence of people: A cross-sectional survey of dog owners. *Preventive Veterinary Medicine*, 161, 143–153. <https://doi.org/10.1016/j.prevetmed.2017.02.005>
- Jacobs, J.A., Pearl, D.L., Coe, J.B., Widowski, T.M. & Niel, L. (2017). Ability of owners to identify resource guarding behaviour in the domestic dog. *Applied Animal Behaviour Science*, 188, 77–83. <https://doi.org/10.1016/j.applanim.2016.12.012>
- Martens, P., Su, B. & Deblomme, S. (2019). The Ecological Paw Print of Companion Dogs and Cats. *BioScience*, 69 (6), 467–474. <https://doi.org/10.1093/biosci/biz044>
- McGuire (2019). Characteristics and Adoption Success of Shelter Dogs Assessed as Resource Guardians. *Animals*, 9 (11), 982. <https://doi.org/10.3390/ani9110982>
- McGuire, B., Orantes, D., Xue, S. & Parry, S. (2020). Abilities of Canine Shelter Behavioral Evaluations and Owner Surrender Profiles to Predict Resource Guarding in Adoptive Homes. *Animals*, 10 (9), 1702. <https://doi.org/10.3390/ani10091702>
- Messam, L.L.McV., Kass, P.H., Chomel, B.B. & Hart, L.A. (2008). The human–canine environment: A risk factor for non-play bites? *The Veterinary Journal*, 177 (2), 205–215. <https://doi.org/10.1016/j.tvjl.2007.08.020>
- Mikkola, S., Salonen, M., Puurunen, J., Hakanen, E., Sulkama, S., Araujo, C. & Lohi, H. (2021). Aggressive behaviour is affected by demographic, environmental and behavioural factors in purebred dogs. *Scientific Reports*, 11 (1), 9433. <https://doi.org/10.1038/s41598-021-88793-5>

- Nyheter, S.V.T. & Buvik, A. (2019). Tusentals hundbitna varje år. *SVT Nyheter*. <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/varmland/tusentals-hundbitna-varje-ar> [2023-04-11]
- Pedrinelli, V., Teixeira, F.A., Queiroz, M.R. & Brunetto, M.A. (2022). Environmental impact of diets for dogs and cats. *Scientific Reports*, 12 (1), 18510. <https://doi.org/10.1038/s41598-022-22631-0>
- Siracusa, C. (2016). Status-related aggression, resource guarding, and fear-related aggression in 2 female mixed breed dogs. *Journal of Veterinary Behavior*, 12, 85–91. <https://doi.org/10.1016/j.jveb.2015.12.001>
- Tami, G. & Gallagher, A. (2009). Description of the behaviour of domestic dog (*Canis familiaris*) by experienced and inexperienced people. *Applied Animal Behaviour Science*, 120 (3), 159–169. <https://doi.org/10.1016/j.applanim.2009.06.009>
- Wild, K., Bescoby, R., Fry, D. & Hope, K. (2016). Clinical forum: resource guarding. *Companion Animal*, 21 (9), 526–533. <https://doi.org/10.12968/coan.2016.21.9.526>

Tack

Jag vill rikta ett stort tack till min handledare Maria Andersson för all hjälp och feedback. Vill även tacka alla ägare med resursförsvaret som svarat på enkäten.

Publicering och arkivering

Godkända självständiga arbeten (examensarbeten) vid SLU publiceras elektroniskt. Som student äger du upphovsrätten till ditt arbete och behöver godkänna publiceringen. Om du kryssar i **JA**, så kommer fulltexten (PDF-filen) och metadata bli synliga och sökbara på internet. Om du kryssar i **NEJ**, kommer endast metadata och sammanfattning bli synliga och sökbara. Även om du inte publicerar fulltexten kommer den arkiveras digitalt. Om fler än en person har skrivit arbetet gäller krysset för samtliga författare. Du hittar en länk till SLU:s publiceringsavtal på den här sidan:

- <https://libanswers.slu.se/sv/faq/228316>.

JA, jag/vi ger härmed min/vår tillåtelse till att föreliggande arbete publiceras enligt SLU:s avtal om överlåtelse av rätt att publicera verk.

NEJ, jag/vi ger inte min/vår tillåtelse att publicera fulltexten av föreliggande arbete. Arbetet laddas dock upp för arkivering och metadata och sammanfattning blir synliga och sökbara.